

De două ori în săptămâna: **Joi** și **Duminică**; era cându va preinde imprenta materielor, va fi de trei său de patru ori în săptămâna.

Psiul de prenumeratiune,

pentru Austria:

peanu intregu	8 fl. v. a.
„iumentate de anu	4 fl. v. a.
„atrariu	2 fl. v. a.
pentru Romania și strainetate:	
peanu intregu	12 fl. v. a.
„iumentate de anu	6 fl. v. a.

ALBINA.

Pesta, in 18 decembre n. 1872.

Parola dilei este miseria finantelor Ungariei.

Asi se numesc morbul de care pînim; si el este unu morbu greu și periculos, este proprie „Cholera asiatica“, produsu adeca de domnii asiatici anostri, si de cei ce tienu cu ei, — cau Imperatulu nainte cu cinci ani a autu nefericirea d'a li dă tiér'a pe mana!

Cât de greu, pana la ce stadiu periculosu si fatale a ajunsu acestu morbu, aabilulu cetitoriu, ce unu picutiu numai se pricepe la cifre si la economia, va aá pré usioru din combinarea datelor positive ce insirâmu mai in diosu.

Lucrul mai curiosu este, cum dd. doftori acolo in Cas'a morbosului din strada lui Sándor, se certa despre originea si marimea si — propri'a causa a morbului.

Opozitioanea arunca cele mai aspre izulpari pre capulu guvernului si alu aioritatii ce l'a spriginitu pururiá, adecu de deákistiloru mameleuci; guvernul sapera — chiar cu bugetele votate in teatru si aci — recunoscendu reulu, totu vré se-lu mai acopera cu frase, ba unu campionu merge pana a strigá cu véce nalta că „este tradatoriu de patria cine descrie finantile nostra de desparate!“ Dar dlu Kerkápolyi, ministru de finantie, totu nu se potu retiené d'a nu spune: „Mene Tekel!“ Pana aci sì nu-nai de parte! Am ajunsu la gur'a pre-pstei!!

Drépt'a insasi, turm'a mameleuciloru — tace. Ea va votá ce va cere ministeriul a — consciunt'a ei de mameleuci va fi satisfacuta.

Ni place cum astadi „Ung. Ll.“ ca-rele de unu timpu incocí, si a nume de candelu se latise faim'a că ar fi cumperatu le principale Bismarck, de atunci desfa-sura o activitate si unu tactu minunatu, cătu cu dreptu cuventu se pote dice iperiore tuturor foiloru din Ungaria, — cum acestu organu, din acestu inci-ante vine a spune domniloru stepanitoru — si celoru din drépt'a si celoru din tang'a, că proprie dumelor se certa entru lucruri pe cari nici nu le pricepu, orbecandu cari in catru, si disputan-u-se despre politic'a finanziaria urmata ana acuma, pre candelu in totu cursulu e cinci ani alu stepanirei magiare, in ealitate nu s'a urmatu nici o politica! Omnii asiá se vede, că nici n'au ideia de politica finanziaria; ei mergu oblu ainte, cheltuesc cătu li trebue, si ieu de unde potu, si — mai de parte nu se votescu! — si acuma de o data incepui semti că — muculu a ajunsu la degete!

„Horia bê se veselesce,

Tiér'a plange si platescse!“

Noi, — marturia ni sunt paginile acestui diariu si insemnările stenogra-fice ale Dietei, n'am lipsit din anu in anu a areta — adeveratulu reu, a areta că cu nefericita politica a domnilor magiare de a sugrumá sistematicamente cultur'a si desvoltarea nationalitatiloru, tiér'a pre tóte căile, si a nume pre terenul finantelor, ne-aperatu cauta sè ajunga la perire!

Magiarii de cinci ani de dile n'au avutu alt'a naintea ochiloru de cătu cum sè se imbogatiésca si intarésca ei, si sè se recomende gratie cameradiloru din Viena, pentru d'a fi pururiá asecurati contra tendintelor nationale ale nationiloru nemagiare. Pre acesta cale ei au adusu tiér'a la sépa de lemn!

Din colo, peste Laita, in Viena, ministru **Auersperg** si descoperi marele secretu, planul ce are pentru modificarea legii electorale.

De ocamdata este vorba numai de linimentele fundamentali, de **principia**; ér proiectele de legi se vor formula apoi pre temeiul acelor principia.

In pucine cuvinte acele principia sunt: *Inmultirea numerului ablegatilor la senatulu imperiale cu 120.*

Alegerea directa prin cercuri, totu in grupe, casì pana acum.

Impartirea cercurilor rurali si urbane cu luarea in consideratiune a diferitelor interese identice, precum si a nationalitateli poporului!

Alegerea pe siese ani!

Precum este evidinte, totul depinde de la aplicarea cu onorabilitate a acestor principia. Bine aplicate, ele ar poté perfezioni, — reu aplicate, ele potu sè strice totalminte lego-electorale de pana acum'a, plus parlamentulu.

Totu mai multu si mai deplinu ne convingem, că cu fratele nostru de la „Magy. Polgár“, cu dlu G. Moldovanu, si — déca dsa ar representá spiritulu si tendintiele opozitioanei centrale magiare, nici cu acést'a nu suntemu in stare, din puseiunea si dupa manier'a ce au luat facia de noi si de causele nostra, este absolutu neposibilu sè ne intielegem!

Dlu G. Moldovanu mereu ié notitia de veemint'a atacuriloru nostra contra stangei magiare, de superarea nostra pe acést'a; mereu si manifesta suprinderea, straneitatea sa pentru acést'a: dar consecintminte trece cu vederea seu interpretă si apretiucese falsu *motivele nostra*, macar că noi acestea le respicam chiar si limpede si le basam pre date si espe: iintie positive faptice.

Dlu G. Moldovanu dice că alta data ne intiegeam bine; mergeam asiá dicendu mana 'n mana: acuma d'unu timpu incocí noi mergeam oblu numai a suscipiuá si combatere dd. liberali magiare!

Rogam, ca celu pucinu in acésta pri-vintia sè se constate cum este lucrul intradeveru!

Noi, candelu este vorba de *principiale liberalismului si ale democraticei, de opozitioanei in contra reactiuniloru, de adeveratulu progresu si patriotismu*, si pre cătu timpu acesta sublime idei se desvóla pe terenul discusiunei teoretice, pururiá am fostu si am tienutu cu cei ce le-au definitu si aperatu rationalminte si onorabilu, si — aci ne-am intelinitu desu, fórtu desu, cu opositionile magiare — candelu cu un'a, candelu cu alt'a, candelu cu ambele, si — credem că pre acestu terenu ne vom intalni si vom mai con-lucrá de multe ori in cătu ei vor sustiené principiale liberalismului caror u noii ne inchinam.

Insa — sè vedeti, noi am adoptat si am partinitu si sustienemu principiale liberali si democratice *din inima*, din inima curata, si — pentru acelea si consecintele loru noi am fostu pururiá parati a ne sacrificá chiar: dd. liberali-opositiunali magiare, precum cu timpulu totu mai multu se aréta, pôrta acele principia, celu pucinu facia de noi, de interesele nostra vitali, numai in gura seu pre hárta, in fapta ei sunt — eu totulu de altu spiritu, ei sunt de o suta de ori mai aprópe de drépt'a reactiunaria, de cătu de noi liberalii, si ori candelu si ori unde este vorba de splicarea si aplicarea principialoru liberalismului — astfelu, ea sè ni vina si n'oa spre folosu, ei si intoreu facia de catru noi!

Nu avem exemplu de cinci ani de dile, ca una unica data opositionea magiera, nu cu frase, nu prin formule comune si generali, ci in fapta sè-si fia adusu a minte de noi, sè fia pretinsu seu sè ni fia spriginitu ale nostra pretensiuni pentru impartasirea si a nostra la beneficiile vietii de statu si a nume pentru spri-

ginirea culturei nostra romane prin statu, din midilóccie statului!

Ba inca chiar din contra, ataripretensiuni leale si legitime ale nostra, ei — liberalii centralui magiaru, mai vertosu si mai cu necrutare si ostentatiune le-au combatutu pururia si ni le respingu pururia, cu drépt'a pre intreute!

Noi — bine pricepem, cătu de multa suntemu avisati prin puseiunea geografica si etnografica si prin multe alte imprejurari, a ne radimá unii pre altii si a ne sprigini reciprocamente in desvoltare: dar ce scim sè facem, déca dd. magari, din a loru parte recunoscem acést'a numai din gura, ér prin tapete ne dusmanescu de morte, si caudu opositionea magiera n'are inim'a si priceperea, seu dora n'are curagiul, d'a se intrepune căte o data si pentru ale nostra interese vitali!

Noi prevedem pericolul ce provoca portarea netolerante a dloru magari, a sup'r' capului loru, si — inim'a ni plange de dorere; dar vin'a nu e a nostra, si — cu impilatorii sei na-tionali cine — pote sè faca causa comună??

Dlu Moldovanu — destepte si lumenide pre dd. magari despre acestea si — ne va de-oblegá.

Pesta, in 16 dec. 1872.

Impartirea fonduriloru scalari gr. or. comune din Buda-Pesta, este — asia dicendu terminata.

Terminata — asiá-dicendu?

Da. Nu potem sè ne sprimam si altfel.

Ar fi lungu, si n'ar fi la timpu, a aréta si splicá acést'a din firu in peru cu de amenuntulu. Dar vom spune pre scurtu cele necesari pentru orientare momentana.

Pana a nu incepe lucrarea de despartire si impartire, erau cari credeau că, acesta lucrare pote sè tinea 5—6 dile.

Noi cari din reporturile sumari despre aceste fonduri ni cásigasem o ideia óresi-care despre starea si natur'a loru complicata, am disu indată: 5—6 septemani — minimumu.

Acuma, dupa lucrare si esperiintia de patru luni, dicem cu positivitate: 5—6 luni!

Dar acést'a nu e totulu; lucrul mai fatalu e, că unele cestiuni a fostu preste potintia a le descurcă si complană definitivante!

Dupa nespusu de multe cercetari si deliberari, a trebuitu sè se adópte principiulu, ca comisiunile delegate de ambelor parti, in privint'a cestiuniloru dubie, sè statorésca invoile provisorie — numai pentru scopulu d'a face posibile realizarea impàrtirei, ér regularea finale a-o sustiené corporiloru representative concerninti, adeca sinódeloru eparchiali romane si congresului natiunale serbescu.

Acesta necesitate usioru va pricepe o fie-cine, déca va aflá, că membrii serbi nu aveau nici cea mai pucina instruc-tiune in privint'a casuriloru de dubietate; ér romanii aveau numai atât'a, că impartirea in dône are sè se marginésca a sup'r' fonduriloru efective si pretensiuniloru limpedi. Dar sì aci definitiunea mai de aprópe a lipsit.

Numai pana a constatá realulu cu-prinsului fonduriloru si actelor referitorie, si natur'a diferitelor pretensiuni ce se tienu de ele, a trebuitu munca erculina de trei luni. Aci dlu J. Janculescu, insarcinatu din partea romaniloru cu acésta cercetare, a desvoltat o activitate si desteritate, recunoscute solenelu, protocolarminte de intréga comisiunea mista si cu comisariulu ministeriale si cu intréga deputatiunea ce pana acum a admis-tratul aceste fonduri. Fora de dlu Janculescu, pre langa inert'a domnilor

Prenumeratiuni se facu la toti dd. cores-pundinti ai nostri, si de a dreptul la Redactiune **Stationsgasse Nr. 1**, unde sunt a se adresá si corespondintiele, ce pri-vescu Redactiunea, administratiunea seu speditur'a; căte vor fi nefrancate, nu se vor primi, éra cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuncie si alte comunicatiuni de interesu privat — se responde că 7 cr. de linie, — repetirile se facu cu pretiu sca-diutu. Pretiul timbrului căte 30 cr. pen-tru una data se antecipa.

membri ai comisiunei serbe, nici intr-unu anu de dile nu se potea ajunge re-sultatulu de astadi. De aceea noi, nu po-temu sè dàmu o séma despre acésta causa, fora de a ni sprime recunoscint'a nostra cea mai deplina dlui J. Jan-culescu.

Si inca un'a nu potem sè nu in-semnám aicia, cumca adeca scrupulii cei multi si mari, mai numai din partea romaniloru s'au redicatu. Pote că — ér sè se intempe, cum s'a mai intemplatu, ca din unele parti, mai pucinu scrupu-lóse, sè li se faca — si a nume lui Babesiu, érasa imputatiuni. Ei bine, faca-se; in fine déca sinodele vor vré, ele potu sè si renuncia la drepturi: membrii delegati din sinulu loru pentru impartirea ac-estorii fonduri — si-au facutu detorinti'a, si cu buna consciuntia potu sè afirme, că au salvatu folose in favórea esmitentilor loru !

Destulu că lucrul a ajunsu in sta-diulu, de Deputatiunea ce pana acum a adminis-tratul aceste fonduri, cu diu'a de 1/13 dec. *faptualminte a incetatu a mai esistere*.

Tóte procesele verbale si actele seu tractatele de impartire s'au incheiatu si subscrisu inca in 10 dec. n; dar volumi-nositatea acestora cere inca timpu, pana ele tóte sè se pote descrie si substerne ministeriului — in trei exemplaria, pen-tru controla si aprobarare. Ministeriul de altmintrele nu s'a lasatu de cătu o unica cestiune de decisu, si acést'a de catra serbi, si nu de fondu, ci de securitate.

Cu tóte acestea, supunendu că mi-nisteriului se va substerne caus'a in 8 dile, nu este posibilu a asteptá resolvirea ei in timpu mai scurtu de 5—6 sep-temani.

Intr'aceea impartirea dupa invioile déjà este facuta, ér administratiunea se continua prin doi delegati, unulu din partea romana, (Babesiu,) altulu din par-tea serba, (Jerigolu,) cari sub control'a comisariului ministeriale compunu o es-positura provisoria si indeplinesc tóte afacerile curinti de incassare si de solvire.

Astfelu este de a se intielege, cea-ce diseramu la inceputu, cumca impar-tirea e — asiá-dicendu — terminata.

In data ce incuviintarea ministeriului va fi urmatu, partea romana a fon-duriloru va fi transpusa la Dieces'a Ara-dului. Atunci, si mai vertosu apropiandu-ne de sinode, va fi timpulu, candelu vom vorbi mai pe largu, mai lamuritul despre amenuntele acestorii fonduri si a impar-tirei loru.

Pesta, in 17/5 dec. 1872.

Dlu Szende Béla, deputatul Lugosiului, este numitu ministru regiu ung. pentru militi, vulgo honvéd.

Acestu ministeriu de la 49 incocí nu si-a avutu pre ministeriu seu speciale, ci de la 1867 consecintminte a fostu provediutu prin ministrul-presidinte.

Dubé deci potu sè fia intrebările la numirea dlu Szende: implinitu-s'a asta data acestu postu pentru sine, seu — pentru dlu Szende? Adeca: este implinirea pentru ca sè satisfaca pre Szende, seu este numitu Szende pentru ca sè satisfaca postulu?!

Tóte, dar că dlu Szende ar fi vr'o capacitate militară escelinte, seu că preste totu ar fi vr'o capacitate óresi-care, n'am auditu nici candelu, din nici o parte.

Omulu de multi ani e in functiuni mai nalte: inşa nici cei mai devotati amici ai sei nu sciu sè spuna ceva straordinariu despre sciintiele si meritele sale practice. Am auditu numai despre devotamentul si supunerea sa óbra pentru scopurile egemoniei magiare.

Postulu deci — abia are sè cäcige. Séu dsa va fi döra vr'o eminintia parlamentaria, — vr'unu ilustru oratore? — De felu nu: — si asiä remane de buna séma, ca sè cäcige dlu ministru Szende Béla prin postu.

Ce sè cäcige?

Pana un'a alt'a, 16,000 de fl. pre fie-care anu si—ocasiune d'a-sicontinu meritele de pana acuma, in nemediata apropiare de Monarchu!

Si — ce felu óre sunt meritele domnului Szende Béla?

Sè vedeti; la acäta intrebare a fôrte greu a responde.

„Mai sì scie mocanulu că — ce-e siafra-nulu!“

Noi, „nimenea“ de noi, nicimäcar secretariu la cutare consistoriu episcopescu, acesti noi—de unde naibei sè scimu noi, că intr'unu statu fericit u si fericitoriu ca Austro-Ungaria constituìionale, ce propriamente este meritu? — ce adeca sferele mai nalte considera de meritu? ce — de crima, peccatu, neleialitate?

Apoi nici n'avemu pretensiunea d'a scärmenä acäta tema. Nöa ni ajunge că vedem, cumea domnii magiari si magiaroni, (nota bene dlu Szende este teutonu „Frummer“, botesatu in biseric'a lui Arpad pre numele de astadi!) — dicem, cumea dnii magiari si magiaroni, cari cäti-va ani au traitu intre romani, si au ajutat a-ii fericiti pre acestia, caleandu-ii bine pe cerbice, si batjocurindu-ii si degradandu-ii si denunciandu-ii bine, — cumea aceia iute se inaltia pana la cele mai nalte trepte in statu!

Semnu, si — pote chiar doveda destul, cumea colo susu in ceriulu de pre pamentu, ne iubescu — de ne-ar manca de dragu, si se ingrăsescu de noi, — ca sì de sute de ani pururiä! Si aci — vedeti — este caus'a că progresäda natiunea, poporul romanu, atâtu de poternicu, in scump'a patria némtio-magiana, — in cätu pre scar'a culturei si a prosperitatii materiale, — candu o intorc'i cu susulu in diosu, ea este mai de a supr'a! Si aci — vedeti — este deslegata enigm'a, pentru carea Oltenii si Besanii si Caransebesienii — pe intrecute tindu a se face codile si coditile unoru domni ca Szende!!

Dlu Szende mäcar numai pentru că — cu ajutoriul Romanilor si prin midilöcele sciuti a trantit la alegere in Lugosiu pre Ales. Mocioni, si că in Oravita asemenea a fostu alesu *fora rivalu din partea romanilor*, intr-unu comitatul dintre cele mai curate romane, — mäcar numai pentru aceste duoune mari bravure, de buna séma a meritatu, sè fia ministru, sè i se faca locu intre cei mai de aprópe consiliari ai Tronului! Si — déca pop'a Alexa ar fi unguru, sè fiti sicuri că si lui i-ar si facetu locu intre intimii sfetnici ai Msale! S'ar imparé lucru frivolu, déca nu s'ar seti, cum din buroulu de presa alu dlu „Lönyay s'a serisu in „Allg. Augsb. Zeitung“ cumea Mocionescii si Babesiu su cadiatu la alegeri, pentru caletori'a MSale prin Banatu!

Dar — nu e tardiu. Parintele Elek — pre diuometate e botesatu dejä in biseric'a lui Pista; — numai bravu, neobositu, nainte pe cararea apucata si — negresitu va ajunge si elu acolo, unde merită, dupa logic'a si moral'a dominilor magiari!

Ér lui Mocioni si lui Babesiu — asiä li trebuie. De ce sè nu fia ei öménii de omenia, sè sustieni mai bine pre impiatorii si jafitorii poporului, cari sciu resplati binele cu bine, — de cätu sè se faca aperatori poporulu impilatu si jafuitu, care bietulu n'are de unde sè-si remunere pre adeveratii sei facitori de bine!

Dar — glum'a la o parte! Incidintele dà seriosu de cugetatu celoru ce au minte si — se riositate.

Meminisse invabit!

„Pentru o natine ingrata nu multi ömeni potu sè semiésca impulsu de a se sacrificä in timpulu pericleloru.“

Astfelui Kossuth Lajos, guvernatorul Ungariei de la 1848/9, celu mai mare si ilustru magiaru dintre toti astadi in viëtia, — astfelui elu 'si incheia epistol'a catra Simonyi Erno, dd. 26 noemvre 1872, prin carea revindica onórea si reputatiunea lui Duschek, fostului seu ministru de finantie, pre timpulu revolutiunei, pre carele unii, si a nume si istoriografulu Horvath Mihaly, fostu atunci ministru de culte si instructiune, in opulu seu de a dreptulu 'lu banuiau că ar fi tradatu inamicului austriacu banii si cau'sa revolutiunei, si care banuiela de cu-

rendu, la mörtea lui Duschek, in unele foi se improspeta.

Kossuth cu atât'a caldura si energiä se intrepune pentru onórea si onorabilitatea lui Duschek, atât'ea frumos date citedia din viëtia acestuia, in cätu omulu cetindu-i argumintele morali si faptece, vrendu-nevrendu, se semte influentiatiu si preocupatu de ele si deobligatu amicului si advacatului atât' de generosu, cavalerescu si dibace! Inim'a se semte satisfacuta.

Nespusu de instructiva este epistola lui Kossuth — in fôrte multe privintie, dintre cari unele ar fi peccatu sò le trecemu cu vederea.

Ce e dreptu parintele eppu si istoriografu Horvath, nu remase lungu detoriu dlu Kossuth; elu in „P. Napló“ de dominec'a trecuta cinci lungi colone scrie, pentru d'a aretă, că judecat'a sa a supr'a lui Duschek n'a fostu, nu este fora temeu, si aci citidea si elu date, intr'adeveru intristatörie, despre aceea, cumica — dieu Duschek, desi man'a drépt'a a lui Kossuth, a statu in co'ntielegere secreta cu Camarila din Viena si ocasiunalmente i-a facutu acesteia servitia!

Nu suntemu in pusetiunea d'a poté se apretiuimu dupa adeverat'a loru valore datele parintelui eppu-istoriografu, atât'a inse vedem, că — sì din elu, casi din Kossuth, vorbesce partisanulu politicu.

Kossuth intru onórea lui Duschek enara lucruri frumos si demne de consideratiune, enara cum acest'a de repetitive ori provocatu ca sè-i aduca si presente pre duoi feciori ai sei adulti, despre cari audise multa lauda, s'a rogatu sè-lu dispensedie de acäta, nu cumva sè apara a venä gratia dupa pusetiunea sa! — Alta data intrebatu de Kossuth că, ce aplicare cugeta a dä filoru sei? — a respunsu că — „alegerea de cariera pote sè aiba locu in timpu de pace; acuma insa patri'a are trebuinta de soldati, cari s'o apere cu sangue si viët'a loru.“

Si — fiil lui Duschek ambii, fora ca Kossuth sè fia sciutu, de multa erau hönvedi! „Nu astfelii faceau altii, ci din unele familii, căte unu membru se inchinä in Debretinu, altulu in Viena; pentru ca ori in cätu ar cadé sörtea, sè aiba unde a se radimä!“ — asiä eschiamma Kossuth.

„Si totusi natiunea i resplatesce cu suspiciune chiar in mormentu! — Pentru ce? — Pentru că unu istoricu episcopu seu calugero, i-a placutu a lovî peste facia datele istorice publice!“

Candu revolutiunea s'a pusu in lucrare si candu ea a devenitu seriosa si sangerosa, pré pucini au fostu, cari cu-tesau sè nutréscă sperantia de isbandele cele mari, ce ea totusi le-a facutu. Firese, cine vrö poté sè se magulésca cu credint'a, că glötele rescolate sè isbutésca a bate armatele cele numeróse si bine deprimse in arme ale Austriei, a le bate si a le scôte din tiéra cu rusine, in cätu Imperatulu sè fia silitu a cersi ajutoriulu muscularui, pentru de a-si redobandu in Ungaria tronulu perdutu?

Kossuth despre acäta se sprima:

„Multe s'anu intemplatu in acelui timpu in patri'a magiara, cari se imparcau minuni! Nu unu singuru omu, slabu de angeru, desi de altmintrelea onorabilu, a eschiamatu naintea mea ea in visu: „minunatu! Cine ar fi crediutu că acäta sè fia cu potintia!“ Dar — căte altele ar fi mai fostu cu potintia, déca sub impresiunea isolârei nostre si a interventiunei straine, segment'a desbinârilor si a descuragiarei n'ar fi prinsu radecina in patmentulu patriei, udate de sange!“

„Nu se pote negă, că s'aus esecutatu lucruri, aprópe de minune! Si Kossuth pre Duschek lu clasifică intre cei pucini patrioti eminentissimi in cugetu si fapte!

De alta parte parintele eppu Horvath i spune in facia cu grea apostrofare că — a fostu nefericitu intru alegerea ömeniloru sei! Acäta se reduce si la Duschek si mai vertosu la Görgey!

Dar — cui, carui barbatu istoricu mare, nu s'a facutu acäta imputatiune atunci, candu elu a fostu coplesit u de desastre! Esecluti au fostu toti cei alosi

— de Napoleone, de Kossuth si de Gambetta, pana candu li-a surisul horoculu si au facutu isbande; dar desastrele i-au despaiatu de farmecu!

Dar Kossuth vine a ni spune si mai alte adeveruri — generali, si pré demne de luatu in consideratiune.

Da; Kossuth ni spune că — unde o suma de poteri morale se concentra si sè punu la lucru cu resolutiune, devotamentu si energia seriösa, acolo intr'adeveru se facu minuni.

Acäta istoria si cea universale, si a nostra particularia ni aréta cu nenumerate esemplu; Kossuth ni o spune cu vócea via, — si noi totu nu vremu sè o pri-cipem si invetiänu!

Luati numerulu, intréga turm'a acelor romani, ce ei insisi si pre cari vócea comuna ii numesce cärturari, inteligin-ti'a nostra; cautati, essaminati-ii pre toti unulu căte unulu si, /re intre una sută — căti veti gasi de acestia, cari — sè aiba ideia despre concentrarea poterilor natiunali, despre necesitatea absoluta a concentrarei si inordarei loru colective spre unu scopu, spre scopulu emanciparei loru de sub jugulu strainu! — căti veti gasi cari — sè nu sè semtiésca fericiti d'a fi si d'a remané unél'a, cód'a, obél'a strainu, — si pentru acestu scopu d'a face chiar pre denunciantii, éartitorii, batjocu-ritori si asupitorii tirani ai fratilor loru, aspiratori si lueratori la emancipare!

Luati pre unu Olteanu, ce se dice „epu romanu“, cautati-ii de patru-cinci ani fațe si cuvintele, publice si private, si veti afilă că töte, dar töte bine — sunt indreptate spre impedecarea, incurcarea si derimarea romanismului, întru favórea stepanirei strainu!

Unu Sedanu, romanu ploiatu, dar prin unu picutu de cultura falsa, ce si-a cäscigatu — scia Ddieu cum, si unde, in cumpen'a morale natiunale degradatul totalitate, si ca comisariu de securitate in Fagetu ingagiatu celoru de la potere, — dicem din adinsu — „celoru de la potere,“ ori cine ar fi aceia, — ingagiatu cu trupu cu sufletu si fora conscientia, — cum elu susu se landa si falesce, că — nu conösce altu interesu pre lume, de cătu a serví domnilor — pentru bani, si că töte alte interese si a nume cele natiunali sunt tréncuri fléncuri! Ér in cätu pentru criticele si atacurile cei se facu in „Albină,“ pe facia laudandu-se, că acelea nu numai nu-lu genédia, ci inca i placu, căci-i facu servitia, fiindu că i sunt totu atâtia titlii de merite pentru d'a cere remuneratiuni!

Unu eppu Popasu, carele din Pesta a nume calatoresce la o adunare publica si solena de invetiatori, pentru d'a combat, condamnă si paralisa pre luptatorii natiunali si d'a glorifică pre unu guverniu, aeve dusmanu natiunei nostre si pre carele opiniunea publica intréga la infaratu cu titlulu de reactiunari, nemoralu, corruptu si corumpetoriu!

Si am poté acum sè dicem: *Unu metropolitu romanu*, carele la o vorba, la unu semnu cu sprintén'a — a capului contrarilor nostri natiunali, alérge si i se dà la dispusetiune, pentru ca se ne pacalésca; — — dar vom dice mai bine: o reu-nunäe de fruntasi ai inteligin-ti' romane din Ardélu, carea pe sub mana facendu-se unélta prósta dlu Lönyay, conspira si pune mintiu'n'a si calumni'a si mistificarea in lucrare, pentru d'a paralisa bine combinat'a program'a de apropiare si de activitate solidaria a romauilor pentru lupta seriosa si resoluta contra impiplatilor straini!

Luati acestea si multe altele ase-menii in consideratiune, si mai adangeti că, propriamente tendintiele nostre natiunali nici nu cuprindu, nu-potu cuprinde vr'u mare periculu pentru luptatori, fiindu că tendint'a si program'a nostra este departe d'a fi ca sì a magiarilor de la 1848/9, pentru rumperea de catra monarchia si dinastia, — considerati, cum peniti-le bine töte acestea si constatati, că — óre fôrtiele nostre intelectuali si morali — pornit'au pre calea d'a face minuni? Si că — déca cumva n'au por-nit, — unde, cine este caus'a? si că —

déca natiunea va urmá a merge pre calea de pan'acuma, va urmá a ascultá de profetii sei falsi, séu de orbii ce o conduce orbesce, — óre va ajunge ea candu-va d'a se orientá si d'a esí din labirintul slavagiului strainu; d'a face minuni si d'a se emancipá?!! —

Diet'a Ungariei.

Pesta, in 16 dec.

Proiectul de lege pentru asia numit'a in-demnitate a fostu momentulu eschisiv alu sie-dintiei de alalta-ieri, 14 dec. — Din partea ope-riuialilor se ivi pentru prim'a óra in lupta parlamentaria juncle ablegatu Csavolszky, pen-tru a aretă, că nicairi in lume finantie nu stan-asia reu ca in Ungaria, că mintiun'a, fatiarni-ci a si falsitate domnesce in tiér'a ungurésca, ca nici veri unde sub mandrul sôre. Totusi, majoritatea, majoritatea pururiá aplecata guver-nului, a acordat cerut'a indemnitate. Oposi-tiunea intréga a votatu contra.

In siedint'a de astadi, 16 dec., dlu Al. Romanu interpellă pe ministrul internalor in privint'a morburilor epidemice din Ardélu; ér pe ministrul justitiei in privint'a unor procese a dlu c. Haller, [supremul comit] alu cottului Zarandu.

In siedint'a de astadi veni la rondu si pro-iectul pentru imprumutul de 54 milioane. Rol'a principale in acäta causa o portă oposi-tiunalulu Paulu Moricz. Densulu insiră töte peccatele guvernului, percurgandu crucisii si curmedisiu intregulu bugetu. Nainte de töte constată, că nouul guvern urma in tota direc-tiunea politicea financiaria de pan'acuma, carea a adus in tiér'a in trist'a stare de astadi.

Façă grele imputatiuni guvernului că de o parte ie colosale sume imprumutu, de alta parte vinde posesiunea mobile a statului, si acäta este — dupa a sa parere si, precum accentuă, si dupa a autoritatilor competinte — o economia financiaria de desperatiune. Acäta face numai unu statu aprópe de banerotare. Cäci statulu — si celu numai de midilocu consolidat, nu este permis sè so despóie si de celu din urma crucieru; (intocmai casii omulu solidu, care cugeta si la viitoru, si nu se grigesce numai de momentulu presint! Report.) — Ast felu fiindu, dlu Moricz face intemeiat'a imputatiune guvernului, că abia — acuma cugeta a luá imprumutu, acuma dupa ce töte isvórale statului au secatu, dupa ce pentru acoperirea celor mai urginte lipse s'anu folositu si acelle capi-tale, cari au fostu votate cu totulu spre alte scopuri. Cine ie imprumutu, dupa ce si-a datu si celu din urma crucieru — eschiamma oratorele — acel'a trebuie sè primésca conditiunile ei si dictidia, fia ele ori cătu de aspre si nefavorabili.

Dupa escelintole discursu alu dlu P. Moricz, töte nisintiele dlu ministeru de finantie Kerkápoly, d'a-si rectifică politica financiaria, fusera indeserte, căci cu sofisme nu se mai pote amagi lumea!

Ign. Helly declară că elu nu mai vre se soia nimica de facerea de detorii fora capetu, si presentă urmatorulu proiectu de re-solutiune, semnatu de toti membrii partidei es-treme:

„Considerandu, că imprumutul proiectat de 54 milioane se va intrebuinta in parte pentru acoperirea deficitului din bugetulu de pre 1873, despre care necesitatea insa cas'a numai atunci se va poté convinge, candu va essaminá si discute din temeiul bugetulu;

considerandu, că detorile de statu, gra-madite cu o rapedime fora parechia, si intere-sele acelora apesa poporulu ca o sarcina ne-suportabile;

considerandu, că regimulu, la realizarea celor mai de nainte imprumuturi de statu, a urmatu o procedere, prin carea spesele de pro-curare si manipulatiune au absorbitu o parte neproporțiunata a imprumuturilor;

considerandu, că dupa esperintele din trecutu, si precum comisiunea finantierilor insasi semnaládia, guvernulu imprumuturile apro-bate de legalatiune nu le-a intrebuintat totu de un'a si in totu cuprinsulu pentru scopurile, pre sém'a carora le-a votatu diet'a;

considerandu, că sistem'a séu döra mai bine dicendu — nesistem'a urmata in tota ad-ministratiunea, éra mai alesu in cea financiaria a datu ansa la suspiciuni, cari au subsepatu creditulu tierii si alu guvernului, si că de alta parte tier'a a devenit in cea mai trista stare finantaria, astfelu, incätu in regimulu de astadi nu mai potem avé incredere:

binevoiésca cas'a a decide, că nu dă guvernului imprumutul cerut.

Dupa ce mai vorbira Csanády si C. Tisza in contra proiectului, siedint'a se redică la 1 ora.

Din Francia.

Am spus de mai multe ori, că in Francia, pentru impetul de totu foră sfîrșita alu Monarchistilor, spiritele sunt nelinișcite și conflictele sunt la ordinea dilei; am amintit in numerul precedent si de aceea, că republicanii au datu unu manifestu catra națiune, pentru de a o provocă să cera desfăcerea adunării din Versalia, și că a supr'a petitiunilor dejă intrate in acesta privintia, sambat'a trecuta avea a se delibera.

Discusiunea sambata in adunarea naționale a avutu locu si memorandulu republicanilor „Republique Française“ in nrulu seu de 13 dec. ni-lu aduce in frunte. Ambole merită totă atențunea.

Desbaterea a tienutu sambata — asiă dicendu diu'a si nōptea; si dupa cum culegemu din depesiele sosite despre ea, vorb'ă eră de petitiuni proovedute cu subscrieri unu *million*, tōte cerendu in tonu patrioticu si resolutu — incetarea acestei adunării, carea nu mai e spre binele tieriei, si convocarea unei adunari nōue. Aceste petitiuni sunt spontane; agitatiunea prin manifestu numai de aci incolia are să-si faca efectul seu.

Gambetta si alti corifei republicani au apelat cu energia cererea si indreptatirea petitiunilor; monarchistii au propus o formula de trecere la ordinea dilei, prin carea să se reprobă miscarea si agitatiunea prin petitiuni. Guvernul prin min. Dufaure de la justitia, asemenea s'a declarat contra dissolvarei in momentu, pretindindu că dissolvarea este dreptulu liberu alu adunării, ér timpul indicatulare să fie dupa-ce intréga contributiunea de cinci miliarde va fi impacata si trupele nemtischi vor fi desiertatu pamentului Franciei de totu. —

Discursulu ministrului să fia facutu o impresiune afunda in drépt'a si intr'o parte a stangei conservative, ce se dovedesc prin aceea că in urm'a acelui, drépt'a si-a retratu propunerea pentru trecere motivata la ordinea dilei, si că mai de parte s'a decisu, ca discursulu lui Dufaure in sute de mii de esemplaria să se imparta prin tiér'a intréga, firesc de antidotu contra manifestului Republicanilor.

La votare trecerea simplu la ordinea dilei a fostu primita cu 490 de voturi contra 201.

Spiritu acestoi pasiri din partea si a dreptei, si a guvernului se splica astfelu, că monarchistii sunt securi, ér guvernul lui Thiers se teme, cumca la casu de nōue alegeri, ar esti o camera pré radicale, dōra chiar rosia carea nu numai ar face neposibile legile si measurele moderate, conservatrice, ce dlu Thiers doresce a le introduce, ci — pré usioru ar poté incurca si afacerile cu Germania si astfelui impedece scaparea curenda a tieriei de contributiunea de cinci miliarde si de garnizoanele nemtischi.

Ori cum, pasirea resoluta a Republicanilor a avutu resultatulu d'a face pre monarchisti să cunoască spiritulu tieriei si să se lase de hasardulu politicu, apropiandu-se si sprigindu mai multu pre dlu Thiers, sub ale cărui aripi populari senguru numai se potu scuti contra opiniunei publice, revoltate a supra-le.

Dejă scirile mai nōue din comisiunea de 30 pentru regularea potestătilor publice de statu, ni spunu că monarchistii s'au muiatu de totu si primescu a discute ideile propuse de Thiers. —

Manifestul Republicanilor de altintreanu prin efectele sale sicure, totu mai are să li faca multa pacoste dloru Monarchisti. Acestu manifestu suna:

Scumpi concetatiensi!

De trei septemani, Francia se află in mare iritatiune; munc'a se negrigesc, cursulu afacerilor este alterat, ingrigire si nelinișcire a cuprinsu tōte spiritele; — existint'a naționale e casi suspinsa.

Acestu reu vine de la starea de sfasiare din carea Adunant'a naționale, precum se vede, nu poate să scape, si care stare face nepotinte pre guvern si innéca in germanele seu tōta sperant'a de stabilitate.

Oneste, dar timide spirite, au potutu crede pan'acuma că circumspectiunea, prudint'a, temporisatiunea vor ajunge pentru d'a pune capetu acestoi situatiuni.

Astadi, ilusiunea nu mai e permisa. Ulti-

mele votări ale Adunantiei dovedescu, că o majoritate intr'insa nu se poate nici ficsă, nici chiar formă. Astfelui fiindu, guvernul, departe d'a poté guvernă, pare a nu fi sigur nici chiar do existint'a sa.

Crise, ucidietorie de tōte interesele tierii, se ivescu necontentu. Prin acestea, in spiritul patriotilor luminati s'a nascutu si intarită convictiona că a sositu timpulu, ca tiér'a să-si revindice suveranitatea, pentru a pune capetu unei stări de lucruri, pe care numai ea poate să o delature.

Din lun'a lui Augustu 1871, in acea siedintia, in carea Adunant'a si-a atribuitu puterea constitutioră, grup'a Uniunei republicane a reclamatu, intr'o propositiune de lege, dissoluțiunea intréga a Adunantiei naționale si a cerutu a se face unu apel la alegatori.

Adoptiunea acestei propositiuni ar fi delaturatul prin una singura trasura dificultatile ce incepusera a se ivi inca pre atunci; ea ar fi cruntiatu tiér'a de cercările ce i s'au impus de atunci pan' acuma.

Astazi, o mare fractiune a Adunantiei recunoscă că dissoluțiunea a devenit unicul midilociu pentru cei ce doresc a evita nōule pericole. Alegatorii din tōte pările se asociēdă in acestu cugetu de salvare.

Disoluțiunea, obtinuta pre cale legală: acăstă este scopulu nostru, acăstă este vointă nedubitatibilă manifestata a națiunei.

Noi respingemus cu vōce nalta tōte midiloci de presiune violente; noi condamnăm lovurile de putere, ori de unde ar veni ele; noi suntemu ne-amici ai desordinei; noi am datu, in timpu de duoi ani de dile, numerose probe in acesta privintia, pentru că noi am fostu totu de un'a grupati pre langa guvernului dlu Thiers, candu l'amu vediutu pericitatu.

Noi ceremus ca tiér'a să continue oper'a nōstra; ca, prin alegari nōue, să constituie o majoritate potintă, capabile de a dă guvernului Republicei unu concursu eficace, d'a ascură triumful pacificu alu vointiei naționale si stabilitatea institutiunilor republicane.

Scumpi concetatiensi! Patriotismulu vostru are să ni vina intr'ajutoriu. Voi veti asecură, prin zelul vostru, victori'a opiniunei publice.

Preste totu, să sciti bine si să tieneti minte că dreptulu d'a petitiună e unu dreptu nevabolabilu, alu cărui essercitul e garantatul prin legile tieriei. Elu e nedespătibilmente legatul cu principiul suveranităti naționalei. A atacă acestu dreptu, ar insemnă a atacă votulu universal.

Chiaritate, precisiune, moderatiune, multa moderatiune, zelu patrioticu, dorere si speranță intr'unu viitoru mai securu, — este ce vorbesce din cuprinsulu acestui manifestu. Intre semnatorii (200) se află atâtă membru Uniunei republicane, cătu si deputati din stang'a moderata. Cei buni si sinceri au datu man'a si — deca ei n'ar ajunge alt'a, celu pucinu atât'a spre tōta intemplarea vor face, ca monarchistii să cunoască că națiunea nu dōrme, si că tendintiile loru n'au sianse de reusita! —

Romania.

Bucuresci, in 28 noemvre, 10 dec. 1872. n.

In Camer'a deputatilor ieri s'a desbatutu a supr'a unui proiectu de lege, ce deslăgu un'a dintre cele mai importante si delicate cestioni, adeca despre alegerea Metropolitilor si a Episcopilor.

Iniciativ'a s'a luatu susu la Senatu; acolo acăstă lege mai antau s'a votat, si-apoi dlu Christianu Tellu a adus'o la Camer'a din Dé-lulu Metropolitiei.

De sigură acăstă causa merita atențunea tuturor Romanilor, dar deschisită a celor ortodosi din Austro-Ungaria, des, re cari prin Romania dintr'o parte ōresi-care se propagă faim'a, că ei prin statutul loru organicu s'au indepartat de la Canone si usulu bisericei!

Remarcabilu este tocmai pentru aceea, că in intréga acăstă discusiune, nici unul dintre infocatii oratori nu cătă esemplulu Romanilor din Banatu si Transilvania, si ou tōte in fine cestionea se decise inca mai radicalminte de cătu prin statutul organicu!

Articolul I. din legea votata de Senatu era astfelu:

„Colegiile electorale pentru alegerea Mitropolitilor si a Episcopilor se compunu din Mitropoliti si Episcopii eparchilor din Romania si din o delegatiune, diumetate din Senatu si diumetate din Camera, trasa la sorti in numeru egal cu alegatorii de mai susu. La casu candu acesti alegatori vor fi sorti, Camer'a va dă unu alegatoru mai multu.“

Comisiunea numita de Camera să cercedie acăstă lege, face raportulu seu si numese pre dlu Cogalnicen reportore, care ilu citesci ieri in camera in aplausele generali.

Comisiunea propune modificarea articolui I. din legea votata de Senatu, si prevede ca delegatiunea din Senatu si Camera, să fia egală cu aceea a clerului. (Adeca partea civilă in numru indoit, casă in biserică ortodoxă română d. Austria.) Espusetiunea istorica si logica a dui Cogalniceanu merita a fi apreciată de România intréga! *)

A supr'a acestui punctu s'a deschis uodis- cusiune lunga si apriga.

Dlu G. Brătianu, B. Boerescu si Tellu, sustieneau proiectul Senatului. Domnulu Io-nescu, Pogor, Cesare Boliacu, Blaremburg, Vesescu lu combateau. Dlu Tellu atacă cu violența pre D. Cogalnicen, imputându-i neconsecinție politice. Dlu Cogalnicen, respunde in cătu pentru imputatiunile politice ce i se facera, că a facutu lovituri de statu, credință că servă libertatea; dar n'a facutu panegiricul perjurului si n'a ajunsu in minte copilarăsca.

Dlu Cogalnicianu venindu la cestione, cîtădă mai multe fapte istorice prin cari arăta, că biserică trebue să fia legată cu societatea, si asiă lumea civilă să se bucură d'o influență cuvenita.

In urm'a acestor discusiuni agitate, si a supr'a unei combateri seriōse facute dlu Tellu, D. A. Florescu veni cu unu emendamentu, in care se sustine că, la alegerea Metropolitilor si a Episcopilor, să iée parte intréga Camer'a, unită la unu locu cu membrii clerului si eu si Senatului.

Dlu Manolache Costache, min. justicie, propune a se retrage acestu amendamentu, caci nici Senatul nu va poté primi să fia absorbitu de numerul celu mare alu deputatilor. Intruirea ambelor corpori legiuitorie nu e posibile a se face.

Dlu Blaremburg sustine acestu amendamentu. D. C. Boerescu lu combate, sprigindu votulu comisiunei. Sepune la votu si se primeșce cu 44, contra 43 voturi propunerea lui A. Florescu, dupa carea, precum s'a reatratu mai susu, colegiul electoral pentru metropoliti si pentru Eppi se compune din metropoliti si Eppi tierii, pana si din cei titulari, cari cu totu celu multu potu să fie vr'o 20 la nru, si din toti membrii senatului si ai Camerei deputatilor, peste la 200 la nru!

Respingerea proiectului senatului si a emendamentului comisiunei, este pentru guvernul să a nume pentru dlu Tellu unu felu de blamu, si — nime nu se indoia că densulu va incercă in totu modulu său d'a repară acăsta lovitura, său d'a se medilocă chiar aducerea la cadere a legei! —

Dupa cele mai nōue sciri, intr'adeveru in data a trei-a dia, mercuri in 29 noemvre, guvernul sub unu protestu a reimprospetat cestionea, vrându adeca a regulă alegerea de metropoliti si eppi prin Camera si Senatul astfelui, in cătu alegerea să fia numai o candidare, ér numirea dintre candidati să se faca prin guvernul!

Dup'o nouă discusiune s'a facutu nouă votare a supr'a cestionei, dar asta data guvernul a suferit o cadere si mai cumplita. Ce e dreptu acum elu a intrunitu pentru propunerea sa cu unu votu mai multu de cătu mai susu, adeca 44, insa opositiunea, carea sustină articolul asiă precum se votase elu in 27, asta data era de 53 de voturi.

Este deci invederat că actualulu ministru si a României nu mai dispune in Camera d'o majoritate sicura, de unde se deduce că — nu va poté să se mai sustina lungu timpu, de cumva nu va pasă la disolvarea Camerei deputatilor. —

Adres'a la mesagiul domnescu s'a desbatutu si votat in Camer'a tierii in diu'a de 28 noemvre st. v. Ea precum s'a statorită in acăstă siedintă, suna:

Pré Inaltitate Dómne!

Adunarea deputatilor a ascultat cu ferirea cuvintele rostite de catra MTa, cu ocazia deschiderii sesiunii sale anuale. O intoliere leala intre poterea legitimită si cea executivă, basata pe respectul scrupulosu alu prerotativelor loru reciproce, intarite print'nu controlu seriosu, va fi totude-un'a cea mai bună garantie de ordine si de stabilitate.

*) Ea se află in „Romanul“ de mercuri in 29 noemvr. 11 decembrie si recomandă preimiul „Lumine“, marcar ea de responsu dlu Dregieciu la articolul seu de mai de unadi. — Red.

In ceea ce priveste regula financiilor, Camera nu s'a datu in laturi de a vota nōue imposite. Adaugerea acestor sarcini a fostu compensata prin creații importante de utilitate publică. Națiunea, care suportă cu barbatia greutatile, nu va întări să simtă si binefacetiile rezultate economice ale stării de lucruri.

Căile ferate, acestu midiloci de prosperitate, constituie pentru noi mai alesu o condiție esențială a poterii noastre productive; caci foră densele agricultură noastră mai fi potrivit pe viitorul sustinere concurrentă din ce in ce mai amenintări la altoru State. Suntemu multiamici, MTs, de incredintarea ce ni se dă că construirea restului, atât de importante pentru productivitatea intregei linii, este de acum asigurata. Camer'a a cautat se de acestei cestioni o soluție practica si justă; ea va forma si in acăstă sesiune obiectul celor mai seriose preocupării.

Institutiunea creditului fonciariei, pe care Camer'a speră că va fi in mesura d'a o votă chiar in sesiunea acăstă, va mai indestulă inca o trebuință profundă simtita de tiér'a ingréga.

Poteti fi siguri asemenea, Pré Inaltitate Dómne, că Adunarea nu va refuza cheltuele neapărate pentru întreținerea si dezvoltarea poterii armate necesaria siguranței si demnității tieriei. Vom căuta totu d'o data să ajungem la acestu scopu print'nu intolierea campanire a resurselor de cari dispunem.

Cătu pentru nōule reforme ce ni se anunță prin mesagiul, Camer'a le va cerceta cu totă atențione ce merita. Print'nu intolierea aplicare a legilor se dă pe facia defectele si neajunsurile loru, si reprezentatiunea naționale va fi pusă in stare de a li aduce imbunatatiri adeverate, caci ele sunt indicate prin practica si prin experientia.

Adunarea, Pré Inaltitate Dómne, are convictionea firma că imbunatatirea legilor va fi o constantă ingrijire pentru guvern, si că nu va inceta de a-si indrepta totă solicitudinea sa a supr'a alegerei personalului chiamat a le aplică. Astfelui numai, legile votate trece din domeniu teoriei in acelui alu faptelor si eser- cidiile a supr'a societății influență loru binefațoare.

Am vedutu cu placere, Pré Inaltitate Dómne, că guvernul Marii Tale nu marginesc numai ingrijirea sa a intereselor materiale ale presentului. Religiunea, care înaltează sufletul, instrucțiunea, care lumină spiritul, sunt cele două temelii statelor pe cari se va asediă orice societate preocupată de viitorul seu. Camer'a nu va cruti nimică pentru a satisface pre deplinu aceste interese scumpe nației române.

Am primitu de asemenea cu multiamire, Pré Inaltitate Dómne, asigurarea că relațiile noastre cu poterile străine sunt satisfăcătoare. Guvernul si naționa româna, tari prin sentimentul drepturilor de autonomie ale tieriei, consacrata prin tractate, vor aci prin energie si moderatiune a practică si totu de o data cere respectul legăturilor internaționale.

Adunarea, M. Ta, si cu acăstă ocazie, reinoiesce expresiunea intregului seu devotamentu catra august'a persoană si catra dinastia M. Tale.

Să traiesci M. Ta! —

Bugetulu austro-ung. pre 1873.

In siedint'a de sambat'a trecuta a senatului imperial din Viena, Ministrul imperial de Pretis, propuse bugetulu partii dedincolu a Imperiului, adeca a Cislaitaniei, pre anul 1873. In espusetiunea sa, ministrul arează cifrele principale preliminare — in comparatiune cu cele corespondente ale bugetului de pre anul cuantum 1872. Deoic, interesandu-ne pré multa starea finanziara a monarhiei, venim si noi a pune in vedere onorabilul publicu alu nostru acelasi cifre, in aceasi forma pentru ca mai verosu fie-cine să-si poată face o reprezentare despre progresul său regresul nostru finanziariu — din colo si din cōci de Laita.

Total'a cifra a trebuințelor votate pe anul de facia 1872, a fostu 353.700,000 fl. v. a. Pentru anul viitoru s'a preliminat de guvern cu 25.600,000 fl. mai multu, adeca : 379.300,000 fl. v. a. Plusulu se motivădă cu date positive; are adeca ministeriul a respondere din detorsiile statului pre anul 1873 — 12.880,000 fl. cu 5.220,000 mai multu de cătu este timpu; industriile doresc a-o subvenționă cu 17 milioane, 3 mil. mai multu de cătu este timpu

In cîtu pentru acoperire, dlu de Pretis aduce in esposeulu seu:

Venitele ordinari pre an. 1872 au fostu 321.970,000 fl. ér celo straordinarie 31.800,000 fl. Impreuna: **353.770,000 fl. v. a.**

Pentru anul viitoru 1873, Ministrul prelimina si motivéia in modu multiamitoriu: venite ordenarie: 340.771,000 fl. adeca cu 18.800,000 fl. mai multu si a nume 11 milioane mai multu numai de la dările directe si indirec- te; ér venitele straordinarie cu: 41.979,000 fl.

Totu aci ministrul aréta, éa in 1872, 18 mil. co-i erau avisate pentru acoperirea trebuin- tielor bugetului, nu s'au atinsu ci s'au econo- misatu intrebuintandu-se spro subveniunarea industriei private, periclitate prin hasardul bursei, — firesce cu profitu pentru statu. Dar economis' este si mai mare!

Astfeliu venitulu intregu pentru 1873 se prelimina cu 382.760,000 fl. v. a. intrecedu adeca treibuintele pe 1873 cu 3.460,000 fl.! —

Dupa computului dejá incheiatu pentru an. 1871, in acelui anu s'a medilociu unu esce- dinte, o economia de 26 milioane fl.; si dlu mi- nisteru de Pretis tiene, că — computului finale alu anulu 1872, in resultatului seu nu va re- mané in deretulu precedintelui seu!

Urcarea sucesiva a venitelor statulu, esposeulu ministrului o aréta astfeliu:

In 1868—1869 cu 3%
" 1869—1870 " 5%
" 1870—1871 " 7%

Va se dica, in trei ani cu 15 procente.—

Acésta stare a finantiei, ori-ce ar dice opusetiunea de din colo, este satisfactoria si di- fere de a nostra magiaro-translaitana — ca ce- riulu de pamant! Din colo — *hai!* din cociá — *vai!* din colo *regula*, din coccia — *caote!!*

Starea bugetului nostru magiaru, am are- tat'o la rondulu nostru, candu adeca alu nostru d. ministru de finantie C. Kerkápolyi, si-a facutu esposeulu in acésta privintia in Camera. Totusi fiindu că acumu avemu si operatulu comisiunei finanziarie, profitam de ocasiune, a reproduce aici cifrele principali — pentru de- plin'a orientare a onoratulu publicu alu nostru, si din bugetulu guvernului ungurescu si din alu comisiunei finanziarie.

Ministrul un gurescu a preliminatu pen- tru an. 1873.

Treibuintie ord. cu spesele caiselorou co- mune impreuna: 176.080,758 fl.

Treibuintie straord. 78.440,566 fl.; ope- ratuni de creditu, si de casse: 31.745,372 fl. Impreuna lipsele straordenari: 110.185,938 fl.

Ordenari si straordenari impreuna: **286.266,696 fl.**

Acoperirea: ordinaria 170.809,264 fl.; straord. 53.977,317 fl.

Impreuna acoperirea: **224.786,571 fl.**

Deficitulu totale: **61.480,125 fl. v. a.**

Dupa redactiunile comisiunei finanziarie: Recerintele ordenari si straordenari: 240.598,650 fl.

Acoperirea ordenaria si straordenaria: 203.391,502 fl.

Totalul deficitu: **32.175,808 fl. v. a.**

Adeca redusu cu 29.304,317 fl.

Despre deficitile din anii 1870, 1871 si 1872, impreuna de peste 60 milioane fl. am vorbitu in nrulu 94. Dlu min. Kerkápolyi alalta- ieri in discursulu seu la desbaterea a supra' imprumutului cerutu de 54 milioane, reflectandu la deficitile din trecutu, pune pre celu din 1870 la 22 milioane, pre celu din 1871 la 20, pre celu de estu timpu la 27, impreuna 69 milioane, dar mai adauge că din activele comune in toti anii nu s'au potutu incassá cele preliminate căte 3.600,000 fl. Si asiá sumédia cifra totale a deficitului de pre acel 3 ani cu 80 de milioane!

Acete cifre, si inca in comparatiune cu cele pre cari le aretaramu de din colo de *Laita*, canta cu versu inaltu si doiosu *miseră si rui- n'a finantiaria a Ungariei si — Transilvaniei.*

Detori'a de statu a Ungariei.

Pentru ca ruin'a finantiaria a Ungariei se sia si mai invederata, fiindu că ne ocupam de finantie, adaugem aci in data statulu detorie- loru publice in Ungaria, ér dupa elucubratiunile comisiunei finanziarie.

1. Partea de imprumuturi luata de la Austria prin invoiéla de la 1867: 607.360,000 fl.

2. Din detori'a flotante 93.600,000 fl.

3. Obligatiurile rurali 281.712,268 fl.

4. Imprumutulu pentru co-

municiupiuni: in argintu	83.640,000 fl. séu in v.	92.004,000 fl.
5. Imprumutulu pentru Gö- mör, cu cursulu de 10%	7.286,730 fl.	
6. Imprumutulu de loteria cu curs. de 10%	29.720,000 fl.	
7. Imprumutulu de 30 mil. de la 1871, ér cu cursulu de 10%	33.000,000 fl.	
8. Detori'a flotante de an. 1872	1.800,000 fl.	
<i>In totala detoriile facu :</i>	1.146,482,998 fl.	

Si adaugendu-se aci noulu imprumutu, dejá votatu, de 54 mil. arg. si cu cursulu de 10%, adeca

Este cifra detorieleru statulu ung. de

1.205,882,998 fl. v. a.

A carei sarcina de interes se urca pe fie-care anu la 60 mil. fl. v. a. Acum să se mai ie, că subveniunile garantate drumurilor de feru inca se urca pe fie-care anu la cifra de 60 mill. fl. si dejá anulu viitoru este a se platit cu $13\frac{1}{2}$ milioane!

Ecă starea finantie tierii sub stepanirea magiara! —

Suciava, in decembrie 1872.

(Despre imbucurutóra stare a vechiei monasteri a metropoliei de Suciava.) De una timpu indelungat, ne afandu in pretinutului diariu „Albina“ ce pretotindeniu intre Romani se ceteșe cu atentiune, mai nice unu raportu despre Bucovina nostra-astfelu tacendu toti ca si morti, vinu eu a-mi luă libertate de a tra- mita peste a Carpati unu anunciu mangaiitoru din vechi'a Mitropolie din Suciava unde se pas- trădia si pana astazi mōstele marelui martiru „Joan Novi“ patronulu, Bucovinei si alu Moldaviei. —

Proiostosulu acestei sante Monasteri, vene- rab, parinte Darie Ternoviechi, de candu a sositu aicia in anulu 1858, ca unu bunu parinte spi- ritualu, pe cătu de evlaviosu, pe atât'a si ser- quintiosu, — nu s'a obositu nice odiniéra, acestu s. locasius lui-si incredintiatu, prin necon- tenit'a munca si rogatiune din dia in dia totu mai multu a-lu inpodobi si a-lu redică la cuveni- tulu prestigiu ea pre patronulu tierii. —

In scurtu istorisandu proiostosulu Darie, mai antaiu s'a nevoitu prin influnti'a sa cea crestinésca, blanda si evlaviosa, a atrage popo- rulu spre bine, spre fapte bune crestinesci si filantropice; cu bunulu sou esemplu, demnul de imitatu, densulu s'a invrednicitu a restaurá cole resipite, si a aduná cele inprastiate, totu o data din respoteri incordanu-se a se ingrigi pentru regulatu servitul divinu in tota diu'a, si peste totu de buna stare a Monastirii, carea devenise forte seraca si negrigita.

Astfeliu in puciu ani proiostosulu Darie a facutu minuni; calatorindu era si éra in Ro- mania si la Jasi, a pusu la cale subveniunea de 300 galbeni din partea statulu romanescu si prim starinti'a sa a adunatu de la crestini evlaviosi si cu stare multe frumosu si scumpe daruri; apoi s'a pusu de a restauratu si biseric'a in cătu astazi nu se poate gasi lucru mai frumosu si mai bine intocmitu si atâtu de completu; a proviedutu biseric'a si a nume pastrarea san- telor mōste cu tota cele necesari, cu felu de felu de odore scumpe, incătu multimea de po- poru si de straini cari vinu a se inchină, incan- tata si uimita 'si pasce sufletulu de cele ce i se prezinta ochiloru sei! Dar a adunatu proiostosulu Darie odore, iconi si vestimente sante in atât'a abundantia, in cătu a potutu să imparta si bisericelor mai serace ale poporului romanu. De aci este că eminenti'a sa parinte Metropoliu alu Moldaviei pre proiostosulu Darie l'a re- dicatu la trépt'a de archimandritu, er esc. sa ar- chipastorilu din Cernăuti i-a datu sa pôrte pre peput o splendiosa cruce a mantuitorului Dnu Cristosu.

Incorona meritele proiostosulu Darie, regula' cea buna si Inventariulu ce a facutu despre tota căte pretiöse are monastirea. De unde toti crestinii de prin prejuru semtu o mangaiere sufletesca si cea mai ferbinte multiamita pentru proiostosulu Darie, si eu ca unu regulatu abo- nentu si cetitoru alu Albinei, mi facu o sacra detorintia numai, candu vinu a aduce acestea la conosciutia marelui publicu. — *J. G. D.*

Giorocu, 17 dec. 1872.

Onorata Redactiune! Suplinirea mem- brii comitetului Cottensu in cerecul alegatoriu Giorocu s'a efectuitu sub presidintia dlui

Ternaiko din Radna, in dile trecute. La acésta ocasiune dintre candidati au reesitui alesi cu majoritate absoluta dd. Ionu Moldovanu, nota- riu in Siria si Const. Comlosianu, nota- riu in Micalaca. —

Suntemu cu totii curiosi a vedé cum dlu vice-comite Tabajdy o s'o mai sucésca pentru ca se scotă pro bravul natinalistu Ionu Moldovanu si din acestu postu! vedi, dle Tabajdy, că bravii nostri Cuvinanii ti-au datu membru la comitetu pre omulu cu carele să te poti bine intielege in causele natinali. Mai scarpena-to in capu, dle Tabajdy, si fă ce vei face, dé- ca mai sefi ceva.

Să traiésca partit'a romana natunale; să traiésca bravii nostri Cuvinanii! —

Bichisianu.

Chesinti, in 30 nov. v. 1872.

(Multiamita publica!) Rss. d. Ioanu Tieranu, protopresbiterulu Lipovei, fiindu pos- fitu si celebrandu in 12 noemvre a. c. in com- mun'a Chesinti o cununia, ér in 26 noemvre unu botesu, sum'a de 8 fl. 53 cr. ce a incurzu la aceste ocasiuni pre partea sa, a binevoitu a dona ca de inceputu si temeiul pentru unu fondu scolasticu pentru clasele din locu. Pen- tru acestu daru, si mai vertosu pentru poten- ticalu indemnui de dsa prin frumosulu seu es- semplu ce ni dede, din partea Comitetului pa- rochialu, i se aduce forbinte multiamita pu- blica.

Ilie Balasru, mp. presidint. Trif. Cornea, mp. notariu alu comit.

Varietati.

(Necrologu.) Gregoriu Cavaleru de Bot- ţa, Vice-Capitanu districtuale in pensiune, si fostu oficioiu in regimentulu romanu de granitia a Naseudului, Cavaleru alu „Coronei de fieru“, decoratu cu crucea pentru merite militari, — in urm'a unui morbu de ani indelungat, trecu la cele eterne in 11 dec. la $3\frac{1}{2}$ ore d. pr. in Clu- siu, in etate de 49 ani, in alu 19-a anu alu casa torie sale, lasandu in doliu pre soci'a sa, pre unu fiu si o flică a sa si pe fratii sei. Inmormenta rea s'a essecutatu vinieri in 13 dec. la 3 ore d. pr. cu pomp'a cuvenita. — *Fia-i tierin'a usiéra!*

(Necrologu.) Anghina, scrie „N. Cur. Rom.“ de Iassi, a devenit u si la noi periculosa, cerendu multe victime din numerulu copifilor. Intre altele registratu tristulu casu, ce s'a in- templatu in sinulu familiei dlu D. L. Maiorescu. Fiul seu, (unicul copilu de sessulu barba- tescu,) s'a rapit, dupa o scurta suferintia, de acésta bôla dilele aceste.

= (Denumire.) Dlu Mihail' Crainiceanu,

juristu absolutu, este denumitul de concipistu

ajutoriale la curtea suprema din Pesta. Diutre 20

de concurinti pentru acestu postu, densulu a

reportatu victori'a!

(Dupa „Ellenör“ avereia amministrului presidintie c. Lónay) in Pesta se pretiucesc la 15 milioane. D'alta parte nu se afia sufletu de omu, cure să-i pretiucesc avereia de la 1867 candu elu a intratu in Ministerulu ungurescu, mai susu de unu milionu. Va se dica, in timpu de cinci ani esclinti'a sa ar fi cascigatu 14 milioane de florini! Apoi să se mire cine-va că a gasit u urmatori si aderinti prototindeniu; că a avutu adaratori ca Olteanu si Popasu, etc. si că — a pacalit u pre cei mai de frunte romani din Transilvania! —

= (Unu patu de auru.) Unu cronicariu din Paris asigura că vice-regale din Egipet u comandat u mai multu timpu la unul din cei mai renumiti juviaergii din Paris unu patu de auru, ce voiesce a dă ca daru de nunta, fiului seu, si care acum este aproape să fie terminat. Acésta mobila necesaria se dice că costa mo- dest'a sumusiora de $2\frac{1}{2}$ milioane franci.

Pentru gimnasiulu rom. din Bradu.

In acésta causa publicam la acestu locu cu via placere urmatori'a corespondintia:

Bradu, in 1. dec. n. 1872.

Pe langa o epistola forte frumosu si insu- fletita, alalta-ieriam primitu de la dlu directore gimnasiulu Dr. J. Mesiotu ca colectante, din partea braviloru nostri dd. Brasoveni — o suma de 288 fl. v. a. pe séma' gimnasiului nostru de aici, periclitatu in essinti'a sa, — si am administratu acésta frumosu suma numai de cătu Epitropiei gimnasiale.

In lupt'a, in care ne afiliu, a nume in neajunsurile materiali pentru gimnasiulu nostru, nu potu se am cuvinte destule pentru d'a mul-

tialu dupa cuviintia binevoitorilor sprinctori, cari ni acurgu intr'ajutoriu cu denariulu loru!

Abia ar crede cineva, cu căta atentiune comitatul nostru intregu urmaresce listele mar- nimosilor contribuinti dintre cari cei de- frunte, si in fruntea loru ilustrulu *Bucovineanu*, dlu G. de *Popoviciu*, cu generosulu seu ofertu din nrulu 77 alu Albinei, au incantatu si deoblegat pre micu si pre mare!

Fora tota indoieala' si contributiunile domi- nitoru si fratilor Brasovoni vor imbucurá si deoblegá in cea mai mare mesura.

Numele contribuitorilor sunt:

DD. negotiatori: Diamandi Manole 50 fl. Thache Stanescu 20 fl.; M. H. G. Stanescu 5 fl.; Michail Dusanly 5 fl.; Ivan Sotiru 5 fl.; Ioanu G. Maniu 5 fl.; Stanu Blebea 5 fl.; Danielu Be- meter et nepotu 10 fl.; Dumitru Eremia 5 fl.; Kricoz Hoosepianu 5 fl.; Constantiu Steriu 10 fl.; George Georgiu 5 fl.; N. N. 5 fl.; George N. Orgidanu 5 fl.; Joanu Radoviciu 5 fl.; Nicol. Flostureanu 5 fl.; Aless. N. Orghidanu 2 fl.; Dumitru Barla 2 fl.; Const. Panaiotu 2 fl.; Vasil. N. Orgidanu 3 fl.; Jacobu Ferhat 10 fl.; Joane G. Jivanu 5 fl.; — DD. protopopi: Josifu Baracu 10 fl.; Ioanu Petricu 5 fl.; D. C